

Decoratietechnieken: Marjan Waanders

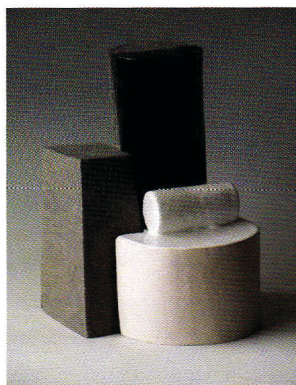
Stapelingen van de meest vreemde en uiteenlopende kleine beeldjes vormen het materiaal waar Marjan Waanders haar stukken mee maakt: van kitsch tot kunst. Er is telkens iets anders in te ontdekken. De soms bizarre nieuwe combinaties hebben een eigen schoonheid. Voor KLEI laat Marjan zien hoe zij haar stukken vervaardigt.

Marjan Waanders (1948) was als kind al voortdurend aan het knutselen. Vandaar ook haar latere studiekeuze: de tweede-graads lerarenopleiding handvaardigheid (en Nederlands) bij d'Witte Leli in Amsterdam. Haar docent keramiek daar was Adriana Baarspul. Klei was voor Marjan een lekker, ongecompliceerd materiaal dat haar de nodige vrijheid van expressie gaf. Na haar studie ging ze lesgeven en combineerde dat met het maken van vrij werk, maar na een aantal jaren voelde ze de noodzaak om weer verder te studeren: het werd de eerstegraads lerarenopleiding aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, waar ze wéér les kreeg van Adriana Baarspul. In 1990 studeerde ze af en sindsdien is Marjan professioneel bezig met klei, maar daarnaast heeft ze altijd les gegeven.

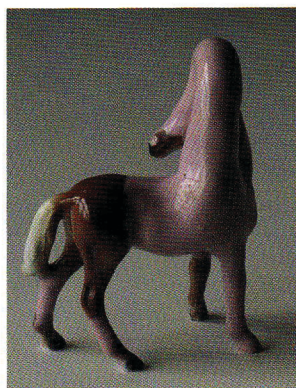
Marjan werkt met thema's. Elk onderwerp dat ze kiest leidt tot een serie werken, waar ze mee verder gaat totdat verder uitdiepen niet meer mogelijk is. Het thema is dan afgerond en het is tijd voor een nieuw motief. De uitwerking die Marjan er telkens aan geeft verschilt; er is geen duidelijk verband met het vorige onderwerp. Ze wil fris met het nieuwe beginnen, het helemaal zelf uitpluizen, zonder vast te zitten aan oude ideeën. Haar inspiratiebronnen houdt ze vast door afbeeldingen die haar raken, te verzamelen en te rubriceren. Zo ontstaat een naslagwerk van onderwerpen die mogelijk thema's kunnen vormen. Kiezen is daarbij niet altijd even makkelijk: 'Ik ben een allesvreter, voor mij is bijna alles een inspiratiebron, inclusief ikzelf.' Ze heeft inmiddels geleerd erop te vertrouwen dat ze binnen een thema altijd wat te zeggen heeft.

Het laatste thema is niet zozeer een onderwerp als wel een techniek: de assemblage. Het begon met een paardje waar een oor en een poot van af waren. Dat gaf haar het idee om combinaties te maken. Het bleek niet

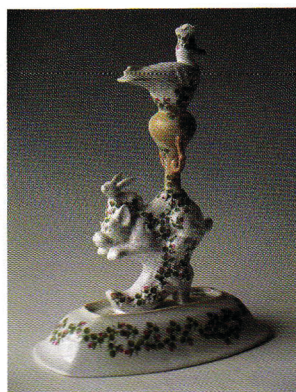
Compositie
geïnspireerd op
Morandi, 2003,
h 33 cm, steengoed, glazuur

Assemblage,
zonder titel,
2005, h 11 cm,
porselein, papierklei, glazuur

Assemblage,
zonder titel,
2006, h 30 cm,
porselein, aardewerk, papierklei, glazuur, transfers

FOTO'S: MELS BOOM

Voor wie verder in haar werk geïnteresseerd is, kan contact opnemen met Marjan Waanders: Witte Rozenstraat 4a, 2311 XV Leiden, (071) 514 73 04, waanders.m@hsleiden.nl. Marjan heeft haar atelier in het complex Haagweg 4 te Leiden.

Marjan Waanders exposeert vanaf 5 september tot en met 9 oktober bij Albion Putti, Noorderhaven 27-1, Groningen, (050) 318 18 05. Open: donderdag tot en met zaterdag van 13.00 tot 17.00 uur; de eerste zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur.

echt gemakkelijk: onderdelen aan elkaar bevestigen met porselein lukte niet. Alles knalde uit elkaar. Het mengen van porseleinklei met kant-en-klaar papier-maché tot een soort papierklei werkte beter. Tegenwoordig gebruikt Marjan een combinatie van papierklei met keramieklijm (Keramikos, voor 1260 °C). De onderdelen voor de assemblages bestaan uit verschillende materialen en hebben dus ook een eigen wil. Daarom is de stooktemperatuur niet te hoog: 1060 tot 1080 °C en het is gewoon een kwestie van steeds opnieuw proberen en experimenteren. Voor de afwerking gebruikt ze hele simpele kant-en-klaare Botz glazuren.

Voor haar basismateriaal struint Marjan rommelmarkten af en ze is dus ook vaste klant bij kringloopcentra. Bij haar zoektochten vindt ze vooral beeldjes interessant die namaak van namaak van namaak zijn. 'Voor mij is het net een strand, waar je de ene keer allemaal houtjes vindt, en de andere keer allemaal schelpen. Op de rommelmarkten is op een gegeven moment de generatie met letterbakken duidelijk helemaal uitgestorven.' Marjan stuurt de betekenis van haar stukken niet. 'Zelf ben ik meestal niet met symboliek bezig bij het assembleren; ik kijk wat er bij een vorm hoort. De beelden krijgen dan ook geen titels. Alle assemblages worden vanzelf verhalen, mensen gaan er zo mee aan de haal en maken er hun eigen verhaal van.'

De reacties op dit werk zijn heel verschillend. Het spreekt mensen zeer aan of ze vinden het echt verschrikkelijk. Bij haar vroegere werk, dat bijvoorbeeld over organen ging, was dat al net zo. 'Organen verkopen voor geen meter.' Alleen de serie stukken gebaseerd op de schilderijen van Morandi was niet zo controversieel: 'Dat is natuurlijk veiliger, hè.'

Mels Boom